

EXPUNERE DE MOTIVE

Privatizarea Societății Comerciale “Compania națională de transporturi aeriene române – TAROM” – S.A., denumită în continuare TAROM, reprezintă unul din obiectivele majore ale politicii economice românești, reflectat ca atare în Strategia națională de privatizare pentru anul 1999, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 563/1999.

Realizarea acestui obiectiv presupune însă, printre altele, amendarea Ordonanței Guvernului nr. 45/1997 privind înființarea Societății Comerciale “Compania națională de transporturi aeriene române – TAROM” – S.A., aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 136/1998, principalul motiv fiind faptul că acest act normativ conține o serie de derogări de la principiile legislației privatizării și ale legislației comerciale în general, de natură să diminueze interesul potențialilor investitori în procesul de privatizare.

Dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 45/1997 a căror revizuire se impune sunt cele relative la cuantumul capitalului social (actualizarea acestuia), cota-parte din acțiunile deținute de stat în TAROM care ar putea fi scoasă la vânzare, aplicarea în timp a ordonanței, respectiv, dacă și când ordonanța se abrogă, regulile de organizare și funcționare a TAROM ulterior procesului de privatizare și regulile privind majorarea capitalului social, precum și impozitarea în România, prin reținere la sursă, a veniturilor realizate de rezidenți din Statele Unite ale Americii din contractele de leasing (pentru închirierea de aeronave către TAROM).

După apariția Ordonanței Guvernului nr. 45/1997 au avut loc mai multe majorări de capital social, care, din motive obiective, nu au fost înregistrate la Registrul Comerțului. Având în vedere incertitudinile

referitoare la cuantumul actual al capitalului social, o reglementare la nivel de lege ar fi de natură să clarifice acest aspect esențial, în perspectiva privatizării companiei.

În redactarea actuală, Ordonanța Guvernului nr. 45/1997 dispune că privatizarea TAROM nu poate avea ca efect pierderea poziției de control a statului, fără a defini, însă, această sintagmă. Omisiunea poate crea incertitudini privind mărimea pachetului de acțiuni ce poate fi scos la vânzare în procesul de privatizare al companiei. Se impune ca acest aspect să fie de asemenea clarificat printr-un act normativ la nivel de lege.

Există o necorelare între dispozițiile art. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 45/1997, care interzic pierderea poziției de control a statului în cadrul procesului de privatizare, și cele ale art. 21 prin care se admite o astfel de posibilitate. În aceste condiții, procesul de privatizare a TAROM s-ar putea confrunta cu reticența investitorilor, iar funcționarea post-privatizare a companiei riscă să sufere de serioase blocaje.

De asemenea, din interpretarea coroborată a dispozițiilor actuale ale Ordonanței Guvernului nr. 45/1997, ar rezulta că Ministerul Transporturilor coordonează compania pe întreaga durată în care statul deține "poziția de control". Indiferent care ar fi înțelesul acordat acestei expresii, interesul investitorilor de a dobândi acțiuni într-o companie aflată în coordonarea unui organ administrativ riscă să se diminueze considerabil. Mai mult, prin derogare de la regulile de drept comun referitoare la organizarea și funcționarea societăților comerciale, în cazul TAROM, Ordonanța Guvernului nr. 45/1997 dispune ca, pe perioada cât statul deține poziția de control, o serie de decizii majore pentru companie vor fi avizate, aprobate sau chiar direct adoptate, după caz, de Guvern sau alte organe ale administrației publice centrale. Din această perspectivă, se impune

armonizarea normelor ordonanței cu cele reglementate de dreptul comun relative la organizarea și funcționarea societăților comerciale.

Ordonanța Guvernului nr. 45/1997 conține și alte dispoziții susceptibile să diminueze considerabil interesul investitorilor pentru privatizarea TAROM prin aceea că respectivele norme creează o stare de instabilitate relativă la capitalul social al TAROM, inclusiv în perioada post-privatizare.

Astfel, ca rezultat al creșterilor de capital social realizate prin conversia succesivă a creanțelor statului în acțiuni, participarea investitorilor la capitalul social al TAROM (cota-parte a acestora din acțiunile companiei), inclusiv a potențialilor cumpărători de acțiuni în procesul de privatizare, se poate diminua, concomitent cu creșterea participației statului, în condițiile suprimării prin normele imperative ale ordonanței a dreptului lor de a subscrie acțiunile nou-emise.

O parte din sumele cuprinse în anexa la Ordonanța Guvernului nr. 45/1997, considerate la data adoptării acestui act normativ ca fiind datorate de către companie cu titlu de impozit pe redevență și majorări de întârziere aferente impozitului pe redevențe trebuie revăzute și reasezate pe principiile Convenției dintre Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale asupra veniturilor, semnată la Washington la 4 decembrie 1973, ratificată de România prin Decretul nr. 238//1974.

Cum societățile de leasing partenerie ale TAROM nu au sedii permanente în România, rezultă că profiturile realizate în temeiul respectivelor contracte sunt impozabile nu în România, ci în Statele Unite ale Americii.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat pentru aprobarea Ordonanței Guvernului pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr.45/1997 privind înființarea Societății Comerciale “Compania națională de transporturi aeriene române – TAROM” – S.A., pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU,

Mugur Isărescu

Mugur Isărescu

